

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
A szombati számokra helyben és vidéken:
Az óbeszel melléklettel együtt félévenként 2 korona,
anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
Kéziratok nem adatkak vissza. — Hirdetések
arszabály szerint.

Üstfoltozók.

Becsületes polgári foglalkozás volt hajdan az üstfoltozás, már a mennyire cigányéknál polgári becsületről lehet szó. Minden esetre küönb volt ez a foglalkozás a többi élethivatásnál, a melyet Fáraó nemzetsége magának fenntartott.

Változtak azonban az idők. Ki foltoztatna ma cigánnyal üstöt, mikor ugyanazt sokkal jobban megcsinálja a mesterember és annak a munkáját még az iparfelügyelő ur ő nagysága is felülvizsgálja? Az üstfoltozó cigányok kiveszöben vannak. Mindazáltal nincs okuk keseregni a magyar forkloristáknak, hogy hazánk egy érdekes speciálitással szegényebb lesz. Üstfoltozók ime vannak ma is, támadnak ma is, ép úgy cigánykodnak, mint az eddigiék, ép úgy üznek nem mindenkor megnevezhető mellékfoglalkozást, mint az eddigiék, csak éppen nem cigány a fajtájuk.

A kis és a nagy üstöket foltoztatják írásban és szóval, vezércikében és kiáltványban, hajukat (ha van) és szakállukat tépve a feletti keserűségben, hogy vége van a hazának, mert drágább lesz a pálinka! Akad olyan spirituszba való cikk is, amelyik okoskerü kapcsolatot talál a pálinka megdrágítása és Apponyi iskolajavaslatai közt s természetesen ismét az átkos klerikális-nus ellen fakad ki, mely ingyenessé teszi a népoktatást, kárpótlást ad az iskolafentartóknak az elvesztett tandijért és még ráadásul a pálinka adóját fel meri emelni!

Valóban, a reakciónak ez a vakmerősége példátlan! Mennyivel szebb volna az a liberális és demokrata, nemkülönben szabadkőműves humanizmusra valló eljárás, hogy inkább a pálinkát tennék ingyenessé és kárpótlást adnának minden pálinkamérő hitsorsosnak! Jogot a népnek és izraelita kis üstön fött pálinkát!

Mert Magyarországon szabad mindenhez hozzányulni, csak a kis és nagy

üstökhöz nem, melyek a szesznek nevezett mérget ontját. Nap-nap után tapasztalhatjuk azt a rengeteg erkölcsi és vagyoni kárt, amit a pálinka Magyarország népe közt okoz. Vármegyékkel mérjük Magyarországnak azt a részét, melyet a pálinkafőző kis és nagy üstök kiraboltak, degeneráltak, uzsorások karmai közé kergettek; rávettek bűnre, megfosztottak munkakedvtől, erőttől, boldogulástól, erkölcsiségtől. A bíróságok bünygyi osztályai elé kerülőknek legalább 50 százaléka a falusi pálinkamérő zsidó boltján át jutott oda. Házakat, szántóföldeket, családok boldogságát nyelte el az a kis üst, melyet most olyan ritka szorgalommal és egyetértéssel foltoztatnak, öszövetségi képviselők és nem képviselők, Kis vagy nagy üstön főzzék bár a pálinkát, egyforma nagy csapás az a nemzetre és egyforma átkos annak minden cseppje. Es mégsem lenne szabad hozzányulni, mert belőle él még egy csekély töredék?!

Ha ez a töredék nem tud másból megélni, mint csak abból, hogy embertársait pálinkával mérgezi meg és maga azalatt vagyont gyűjt, míg áldozatai az árverések hirdetményi táblájára és a büntető bíróság elé kerülnek: akkor ez a töredék káros elősdije a nemzetnek és nem kár érte. Ha másként, tisztességesen is megélné, akkor nem szabad megengedni, hogy a nemzet két részre: mérgezőkre és mérgezetekre oszoljék. Tessék megélni mindenkinek tisztességesen és — józanul.

A pálinka kimérésének eltiltása volna az az ideális állapot, a mely után mindnyájunknak törekednünk kellene. Ez ma még nem lehetséges, sajnos, éppen az állam pénzügyei szempontjából. A nép érdekében kívánatos volna nemcsak a pálinkamérések, de a pálinkauzsorások bezárása is. A szesz megdrágítása az első lépés a cél felé; félénk lépés, de mégis csak haladást jelent s minden becsületes ember örömmel üdvözli. Az üst-

foltozók pedig csak hadd keseregjenek, jól tudjuk, hogy az egész csupán közönséges — cigánykodás.

Dr. Krüger Aladár.

Gyermekvédelem.

Irta: Dr. Hannig Györgyné.

Láttatok-e virágot szenvedni, forró nyár hevében? Üdítő harmat nélkül nyilott rózsabimbót láttatok-e?

Illata az ilyen virágnak nincsen, fejcskáját ez fáradtan hajtja le.

Láttatok-e édes gyermekarcot, melyről hiányzott a mosoly? Láttatok-e növekedni gyermeket, ki sohasem ismerte az anyai csók melegét, akinek borzas fejcskáját nem simitá végig áldott anyai kéz, s akinek beteg ágyánál nem virrasztott a féltő, örködő gondos anyai szeretet?!

Ezt is láttatok! Oh tudom, hisz látnotok kellett!

A virágou megélik a szív, s megpermetezi az emberi kéz, ha nem adhat harmatot, legalább pótolja azt. A gondos kertész harmat nélkül is tud teremteni illatos rózsaberket.

Vajjon szívünk hideg maradhat-e avval a másik virággal szemben, a kinek gyermek a neve. Vajjon nem e paráncsolja a szív szava, hogy mint a virágnál a harmatot, úgy pótolják a gyermeknél az anyai, a szülői szeretet édes melegét.

A nagy társadalom megmozdult, a gyermekvédelemre. Kezdi belátni, hogy a korai hervadás vádja ő reá nehezedik. Hogy a züllött, nyomorgó gyermek a társadalom égbekiáltó bűne.

Nagy munka kellett tehát felszárítani a könnyeket, mosolyt fakasztani, tisztítani, nemesíteni a lelkeket.

A társadalom e nehéz nagy munkájában első helyen kell állani, mint egy uttörőjének lenni azon egyház tagjainak, a melynek alapítója az Üdvözítő Jézus Krisztus.

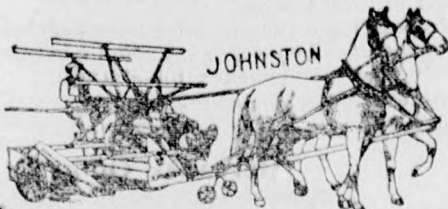
Hisz ő maga így szól tanítványainak: „Hagyjátok hozzám jönni a kisdedeket, hisz övéké a menyeknek országa.”

O maga tanított, hogy szeretni kell a gyermekeket. O adta tudnunkra, hogy a gyermekeket a menyország illeti meg, s vajjon mi ne törődjünk velük. Ha neki, a tanításból fáradtan haza térőnek nem esett nehezére a gyermekekkel foglalkozni, vajjon mi megboradjunk attól, hogy a gyermeknevelés terhes?!

A keresztény szeretet, a keresztény irgalmasság találékony. A krisztusi malasztal telt szívek fogékonyak a jó és nemes iránt, s így bizonyára meg fogják találni a helyes utat, a helyes irányt, a gyermekvédelem terén.

Bächer Rudolf Melichar Ferenc gépgyári raktára Szabadka, Raichl-palota.

Ajánlja a nagyérdemü gazdaközönségnek az eredeti amerikai Johnston-féle fűkaszáloít,

marokrakó és kéveköto aratógépeit,

szénagyűjtők, acélgereblyék, kapáló ekék, eredeti Melichar-féle Unikum-Drill vetőgépek, Bächer ekéket, kukoricamorzsolók, járgányok, valamint a gazdasághoz szükséges összes gépeket.

Manilla zsinegek gyári árban! 422-20-16

Kedvező fizetési feltételek! → Olcsó árak! ← Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Modern rajzoktatás a népiskolákban.

A szt. Rókus-téri elemi népiskola III. és IV. fiuosztályában ma d. e. 7-12 óráig lesz látható ama kísérlet eredménye, melyet a tanító-testület az intellektuális képességeket is nagymértékben fejlesztő új rajzoktatási mód és az ehhez csatlakozó plasztikai agyagmintázás által a gyermekek iparművészeti érzékének fejlesztésére irányuló törekvéseben már az első évben, tehát a kezdet legelőjén elérni tudott.

A szt. rókus-i iskola rajz és slójd-munka kiállítását a modern paedagógia legújabb vívmányainak az iskolába történt plántálásával a technikai ügyesség elsajátítása mellett az értelmi és lelki tulajdonságok helyes irányu fejlesztésére is kézzel fogható bizonyítékokat produkál, úgy, hogy a népiskolai oktatás ez új irányának jogosultsága ma, a midőn a versenyképes magyar ipar megteremtése és fejlesztése s ezzel hazánk jövő boldogulásának és gazdasági fellendülésének biztosítása és előmozdítása képezi egy a társadalom, mint a magas kormány legfőbb törekvését — teljes kétségtelen.

Az ifjúság iparművészeti érzékének felébresztése már a népiskolai tanítás legelején előkészíti és megalapozza az ipari pályák és a magyar ipar iránti érdeklődést — s ha a népiskolának nem is minden növendéke lép ipari pályára, az oktatás ezen új irányának meghonosítása a műizlés és ipari érzék fejlesztésével a honi ipart szeretni tudó, helyes érzékű és műértő közönséget van hivatva szeretni, a mely nélkül versenyképes magyar ipar el sem képzelhető.

Dicséret és elismerés illeti tehát a szt. Rókus-téri tankerületet, hogy ez újítást az iskolába elsőnek vitte be, s kívánatos lenne hogy ez új irány a többi tankerületekben is minél előbb teret hódítson.

E végből felhívjuk az érdeklődő tanfőleket, hogy a szt. rókus-i iskola rajz- és slójdmunka kiállítását az oktatásügy érdekében megtekinteni el ne mulasszák, mert abból valóban tanulni és okulni is lehet.

Ismerőseink körében terjeszszük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

H I R E K.

Tájékoztató.

Június 29. A kath. legényegylet műkedvelői előadása a kath. legényegyesület disztermében. Az előadás után tánc.

Július 4. A szabadkai dalegyesület táncos egybekötött hangversenye Palicson.

Július 19. A műpártolók körének műkedvelői előadása az Erzsébet-szobor-alap javára a Kath. Legényegylet disztermében. Utánna tánc.

— **Kersch Mihály**, kulai plébános ma utazott el Szabadkáról, hogy átvegye kulai plébániáját. Szabadkáról elkísérték Bolits József dr. főjegyző, Tillmann Zoltán városi főszámvevő, Szekenderovics Péter, Mamuzsich Félix prépost plébános, Hübner Gyula dr. hittanár, Vidákovics Pál hitoktató, Hervanek Odön hittanár. Ismerősei és jóbarátai közül számosan kísérték ki az állomásra, hogy bucsut vegyenek a távozótól.

— **Műkedvelői előadás a Szent-Erzsébet-szobor alapja javára.** A szabadkai műpártolók köre, mely eddig is érdemeket szerzett magának, bokros érdemeit újabbakkal szaporítja. Elhatározta ugyanis, hogy a Szabadkán felállítandó Szent-Erzsébet szobor alapja javára műkedvelői előadást rendez július hó 19-én. Tekintve az egylet elnöknőjének Pietsch Ferencné urnőnek, az egylet titkáranak, Krizse József dr. nak, s az egylet minden tagjának agítalását, ügyszeretét, meg vagyunk győződve, hogy a műpártolók július 19-iki előadása nagy sikereket fog aratni.

— **Ipari mestertanfolyamok** A férfiruhaszabók és cipészek részére ipari mestertanfolyamok nyitnak meg június hó 21-én a magyar királyi technológiai iparmúzeumban. Ezeknek a tanfolyamoknak az a céljuk, hogy az erre felvett intelligens mesterek otthon, amellyel hogy iparukat üzik, munkaszünet idején mestertársaik és a segédek a mesterség kényesebb ismereteiben kiképezzék. A kereskedelmi kormány ezzel az iparfejlesztő akciójával a mult időszak mulasztásait a népes ruházati iparokban hatványozva pótolja helyre, amennyiben egy jól kiképzett mester otthon egy év alatt is számos szakmájabeli iparost képezhet tovább. A mestertanfolyamokra egyelőre csak a nagyobb városokból és községekből vettek fel mestereket. Ezt az akciót néhány évig folytatva, az a gyönyörű eredmény kecsegteti a kezdeményező miniszteriumot, hogy például a 112 ezer magyar cipész és 76 ezer magyar szabóiparos nemsokára mind modern iparossá válik, föltéve persze, hogy tanulni akarnak.

— **A zombori r. k. legényegylet** házfelmentelése alkalmával az ünnepélyes istentiszteletet, valamint a ház beszentelését Steecz György dr. kalocsai kanonok fogja végezni.

— **Hirtelen halál.** Schmidt Mihály, szondi gazdasági ispán, tegnap még jóízűen meguzsonált és aztán bemutatta urának a még végzendő munkát; s ezzel elvált urától, ki behajtatott lakására. Mire azonban hazaér, már itt az üzenet telefonon, hogy ispánja meghalt. Rögtön orvosért ment; kihajtatott birtokára, hol Schmidtet tényleg halva találta. Az orvos megállapította, hogy szívzselhűdés érte.

— **Elvesztett gyermek.** Zentáról írják: Kállai Erzsébetnek egy két éves kis gyermekét, szomszédjának leánya tegnap magával vezette és elhagyta. A szülők szorgos kutatás után sem akadtak a gyermek nyomára. Az esetről je entést tettek a szomorú szülők a rendőrségnek.

— **Tűz Tornyonon.** Zentáról írják: Városunkban egymásután több tüzeset fordult elő. A tűzoltók azonban jól működtek s így a városban a tűzkárosultaknak csekély anyagi káruk származott. Nem így azonban Tornyonon, ahol Huszák Antal szállása az összes melléképületekkel folyó hó 20 és 21-ike közötti éjjelen teljesen leégett. Mentésről szó sem lehetett, mert a gazdán és néhány cselédjén kívül, senki sem volt jelen, ők is csak akkor ébredtek fel, midőn a szállásépület javában égett. A tűz folytán több ezer korona kár származott.

— **Házasság.** Fischer Ignácz július hó 5 dikén d. u. 4 órakor esküszik örök hűséget Schwimmer Zsófia kisasszonynak.

— **Öngyilkos varróleány.** A Kunetz-féle villam-erőre berendezett varródában Sonnenfeld Gizella, tizenhatéves varróleány gyufaoldatot ivott. Eletveszélyes sérüléseivel a mentők a Mária-Valéria kózkórházba szállították.

— **Felemelt szállítási díj.** Most, hogy egy pár év óta csaknem mindennek az ára fölemelkedett, az arad csanádi vasut igazgatósága is jónak látta felemelni a szállítási díjrétekek árát. A felemelt szállítási tarifa csak pár nappal ezelőtt lépett életbe. Megjegyzendő hogy a magyarországi vasutak között eddig az arad csanádi vasutaknak voltak legdrágább szállítási díjtételei. Most még ezeket is felemelték. Így például egy vagon fát az új díjszabás szerint 10 koronával szállítanak drágábbért mint eddig. A fa külföldben eddig is még drágább volt. Most pedig a szállítási díj emelésével ismét emelésével ismét emelkedett az ára.

— **Rövidülnek a napok.** Tegnap volt a leghosszabb nap. Ma, huszonötödikén már rövidülni kezdenek. Tegnap 4 óra 3 perccor kelt a nap ma már egy perccel később. Naponkint egy perccel rövidül s így július hó 31 dikén már 31 perccel lesz rövidebb. A napnyugta csak július 3 dikén kezd korábban beállni és július 31-dikén már 34 perccel korábban nyugszik, mint július 3-án.

— **Sztrájkok 1907-ben.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter közzétette a statisztikai adatokat az 1907 ben és 1908 első negyedében történt sztrájkokról. Összehasonlítás végett zárójelben adjuk az 1906. évi megfelelő adatokat is, 1907-ben volt összesen 399(568) sztrájk. Ezek érintettek 2783 (5512) ipari vállalkozót és résztvett bennük 36 731(56,593) munkás. A sztrájkolók elvesztettek össze-en 617,716 munkanapot, pénzértékben 1.981,022 koronát. Munkáskizárással volt 60(14), ki lett zárva 6088(6072) munkás. Munkáskizárással és sztrájkjal elvesztett 809.399(1 414 000) munkanap, ami a munkásoknak 2372,247(4,730,650) korona veszteséget jelent.

— **Kerékpár tolvaj.** Ürmös János, a Rottmann-féle gyár alkalmazottja panaszt emelt a rendőrségnél, hogy ismeretlen tettes, koholt ürügy alatt, a lakásáról 224 koronát érő biciklijét a lakásadótól kicsalta. A megindított rendőri nyomozás kiderítette, hogy a kerékpárt Szakmán Vilmos, ugyancsak a Rottmann-gyár tanonca lopta el, s azt elzalogosította Szabadkán. A pénzen Budapestre utazott, ahol a rendőrség Szakmánt ma letartóztatva s visszatoloncolja Szabadkára.

— **Lépfenes kut a csiszáron.** Mai számunkban ezen cím alatt közölt cikkünkre vonatkozólag, a következő levelet kaptuk. Tekintetes Szerkesztő Ur! Tisztelettel megkérem, legyen szives b. lapjában az alábbi soroknak helyt adni; — nevezetesen. — a f. évi Junius hó 24-én „Lépfenes kut a Csiszáron“ c. cikkben említették, hogy a kut közelében elhullott jószág közvetlen az elhullási helyen földeltetettel nem mai keletű, hanem évekkal ezelőtt, a mikor a Csiszár kaszáló — legelővé változtatott, történhetett hason eset, mivel azon időben még hullaterek nem voltak — de körülbelül 10-12 év óta, mióta hullaterek létesítettek a közlegelőkön, az elhullott állatok minden egyes esetben a hullatereken földeltetnek el, mindannyiszor az I. foku hatóság jelenlétében — ennél fogva a kut fertőzése több év előtti keletű, s csak az ideu történet viz-vegyelmezés állapította meg a víz fertőzést, amennyiben megállapított, hogy utóbbi időben lépfenében különösen a kérdéses kut vizéből történt itatás után hullott el néhány darab szarvas marha. Szabadka, 908. június 24. Kiváló tisztelettel; *Vojnich Béla*, rendőr kapitány.

— **Új főgimnázium a megyében.** Az Ujverbázi algimnáziumnak főgimnáziummá leendő kibővítése már a legközelebbi 1908. 1909. tanévben megnyíló V. osztálylyal megvalósul. A miniszterium a község által terjesztett szerződést jóváhagyta s az eddigi épület kiépítését már a jövő héten megkezdik. A verbáziak kultura utáni törekvéseire igen szép fényt vet az azon körülmény, hogy a jobb módú verbázi szülők kötelezték magukat, hogy az V. osztályban kerülő fiak után tetemes nagyobb díjat — 150 koronát — fizetnek

A szabadkai általános takarékpénztár részvénytársasági részvények eladó. Tudakozódhatni lehet lapunk segéd-szerkesztőjénél Dugovich Imrénél.

A t. szülők s a főt. kiérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a mult tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, bazafias nevelést nyújt az ifjúságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akáccokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-15

Hervanek Odön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Lehetetlen állapotok.

A bajmoki vasuti állomáson megforduló utasok már régóta tapasztalják azokat az abnormis állapotokat, melyek nem válnak sehogy se a máv. dicsőségére, ilyen állapotok legföljebb oroszországi vonalokon fordulnak elő.

A vasuti alkalmazottak és az utasok között az összekoocnások napirenden vannak, a panaszkönyv biztosan már többszörösen bővített kiadást is ért, komédiába illő párbajkihívások se szórványosak, no de a boros, meg sörös flaskók a jegykiadó szoba asztalán — ezek mindennaposak. Am amit a mostani pénztárkezelő tiszt produkál, ez már a lehetetlenségek non plus ultrája. Vasárnap ismét beszélt alaposan a pénztárnok ur és úgy állított be a pénztárhoz. Ha valaki beadott egy forintot, hát azt cudarul lebélyegezte és adta vissza, később már a bélyegzőt, a bélyegző párnáját is kivágta mondván a bámuló utasnak: ha ő mondja, csak menjenek, evvel is utazhatnak. Mikor az állomásfőnök észrevette a dolgot, fölhiyta az atyafit a pénztár átadására, no de lett erre szél, vihar, Csemulpo meg Porth-Artur. Tisztelt főnökét úgy lehordta a sárgaföldig, a díszítő jelzők olyan garmadáját zuditotta a nyaka közé, hogy a magyar szókinés majdnem kifogyott szépséges ajkán. 10—20 koronás vaggontételek is szerepeltek bőven. Végre is a rendőrség gyengéd assistentiáját kellett igénybe venni, hogy a buzgó tartalékos hadnagyot hivatalából kiemeljék.

Ilyen és hasonló dolgok szórakoztatják a Bajmokon a föl és beszálló utasokat. Hogy vonatösszeütközés nem történt, azt tán csak a jó Istennek köszönhetni. Az volna már most a szerény kérdésünk, meddig kelljen az utazó közönségnek ezt tűrnie, miért nem csinál egyszer rendet a főnök? Ha az utas lefizeti az államnak a köteles díjat, akkor csak van jussa hozzá, hogy alkalmazottai szolgálják ki becsületesen, ne botránkoztassék és örködjének testi épsége fölött azok, akik ezért busás fizetést huznak és esküt tettek. A vagonok körül való díjjelzéseket pedig, ha csakugyan volnának, jobb lenne négy szemközt kiegyenlíteni, az ilyesmikre nem mindenki kíváncsi, mert némelyik embernek olyan finom az orra, hogy a szenyeknek még csak a szagát se szereti...

Méregkeverő asszony.

Sötét büntény foglalkoztatja Pancsován a hatóságot. Egy Nikolics Koszta nevű, harmincegyéves bérkocsis, három gyermeknek az apja, 11-én délután meghalt. Még aznap este Madarasi István őrsvezetőnek valaki titoktartás mellett megsugta, hogy a bérkocsis nem természetes halállal halt meg hanem alapos a gyanu, hogy mérgezés történt.

A dolog odáig jutott, hogy Szvoboda Sándor aljegyző, aki most bűntudókat vezet, elrendelte a halott rendőri felbontását s Schäffer dr. és Dragicevics orvosok csakugyan konstatálták is a mérgezést. A gyanu az özvegyre irányult, akit őrizet alá vettek a csendőrök. A házkutatás eredménye az lett, hogy egy üvegből zsiranyagot találtak, s kiderült, hogy sósav van benne, egy másik fekete folyadékos üveget pedig a pöcegödörből szedték elő, ebben pedig arzénkeveréket fedeztek fel.

Az asszony eleinte tagadott mindent s azt állította, hogy az egyik anyagot kenőcsnek, a másikat légyölésre használta, de aztán beismerte a bűnét, hogy elpusztította az urát, akivel rosszul élt s egy Joanovics nevű öreg javasasszony biztatta fel s ajánlotta neki a kétféle mérget. A javasasszony tiltakozik ez ellen, azt állítja, hogy ép ellenkezőleg, lebeszélte Nikolicsnét a büntetről. Mind a két esszonyt letartóztatták.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Bende Ignác fegyelmi. A bajmoki kiházasító társaság csődügyéből kifolyólag Bende Ignác egy agyonnyomorgatott adós ellen Dr. Révész Ernő megkeresésére 8 rendbeli végrehajtást foganatosított. Hogy a költ-

ség minél több legyen a törvény és rendeletek világos rendelkezései ellenére Révész segédje Pudler jogszigorló és ügyvéd csemete Bendével együtt abban állapodtak meg, hogy 8 külön jegyzőkönyvet vesznek, a miáltal a végrehajtást szenvedett bőrére a tömeggondnok és végrehajtó zsebébe mintegy 140 korona költség többlet vándorolt. Ezen eredmény miatt fegyelmi eljárás indult a végrehajtó ellen s a fegyelmi bíróság tekintettel, hogy ellene már négy ízben volt hasonló alapos panasz, a végrehajtót 600 korona pénzbüntetésre ítélte. Közvádó azért felebbezett mert a bíróság nem alkalmazta az általa indítványozott hivatalvesztést, míg védő felmentésért illetve enyhítésért. Vádolt személyesen nem jelent meg a tárgyaláson.

Utleírások, Kalauzok

Bädeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók
HEUMANN MOR
könyvkereskedésben Szabadkán.

TANÜGY.

+ Bajmoki iskolaügy. A bajmoki iskolák ügyében csütörtökön volt a képviselő testületnek egy gyűlése. Az alispán ugyanis május végén három osztályban beszüntette az előadásokat az épületek közveszélyes volta miatt. A vármegyei közigazgatási bizottság pedig az új iskolaépületből az ovodát kihelyeztetni szándékozik és két új tanterem fölállítását követelte. Így a község hamarjában az iskolák dolgában elég kényes helyzetbe jutott.

A baj és a veszély elhárítására három indítvány tétel. Hegedüs esperes próbános az állami segítség igénybevételét proponálta és egyúttal indítványozta, hogy az új iskola épületet alakítsák át s bízzák a leányok tanítását apácákra.

Lichtneckert József jegyző a leányosztályok vezetésére szintén óhajja az apácákat, de a fiu gyermekeket állami kezelésbe kívánja adni, mivel a község ily módon évi 12—14 ezer korona megtakarításhoz jutna.

Szücs Mihály, a képviselőtestület egyik legelőkelőbb tagja, határozottan mutat arra, hogy az erkölcsi érzék tisztulása érdekében csakugyan égetően szükséges az esperesnek az az indítványa, hogy a leányokat az apácák vezetésére bizzuk, a többire nézve pedig megfontolás céljából egy évi halasztást indítványoz, addig is javítások költöleg ki a régi iskolaépület. A képviselők többsége a halasztás mellett döntött. Hegedüs esperes pedig megragadta az alkalmat, hogy Szücs Mihálynak szép, férfias az apáca iskolák ügyében mondott szavaiért az egész képviselőtestület előtt elismerését, köszönetét fejezi ki. Így még nincs eldöntve, hogy Bajmok államosít-e vagy sem. Helyén is lesz jól megfontolni a dolgot, mert késő bánat — eb gondolat!

SPORT.

> Az U. R. A. K. football versenye Szabadkán. A „Bácska“ sz. a. c. az idei sason 4 ik labdarugó versenyt vasárnap f. hó 28-án tartja a Zombori-uti pályán, amely alkalomra az „Ujpest Rákospalotai Athletikai Klub“ football csapatát hívta le egy barátságos mérkőzés céljából. Az ujbudai csapata az idei bajnokságban a harmadik helyre került s a játékosok mind régi és kiváló erőkből állnak, kik az edligi eredményeik után itélve első rendű classis képviselnek.

A „Bácska“ játékosai is már tul vannak a tüzpróbán, mert már az idén is a második fővárosi csapattal kerülnek össze, s ha ugy dolgoznak — mint pünkösdkor „Bac“ ellen, akkor a verseny eredménye elé már is nagy érdeklődéssel tekintünk. A mérkőzést a rendezőség 6 órára tette, s kényelmes ülőhelyekről gondoskodik.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Környösi Ernő.

152

S Gaetano a legfelső lépcsőfokra állva mosolyogva jelenik meg előttünk az ajtóban. A tömeg kalapját, kendőjét lengetve ujjongó üdvkiáltással üdvözlöi őt. Pár szókéssel lent terem közöttük és sorba öleli őket.

De ez nem elég nekik. Arra kéri, álljon a lépcsőre s beszélje el, mily iszonyú kegyetlenséggel bánt vele a kormány, mily rettenetesen szenvedett ügyükért a sötét tömlő mélyén.

Gaetano mosolyogva tér vissza előbbi helyére. A fogság... — kezdi a szót — ... szót sem érdemel. Naponkint pontosan beadták levesemet s így mondhatom, hogy jobb dolgom volt, mint sok másnak közületek.

A kis Gandolfo lelkesülve lóbálja fővegét s azt kiáltja feléje:

— Don Gaetano! Most már Diamanteban is több a szocialista, mint mikor őnt elvitték tőlünk.

— Nem is lehet ez másként, — feleli Gaetano könnyedén nevetve, — előbb-utóbb minden ember szocialista lesz. Vagy átkos, boszantó valami az a szocializmus? A szocializmus a saját haza az áldásos munka boldogító képe, melyről már bölcsőnktől fogva álmództunk egyre. Egy egész világ telve...

Megakad a mondat közepén, mert véletlenül a nyári palota erkélyére esett tekintete. Micaela könyökére támaszkodva áll ott s merően nézi...

Egy pillanatra sem hiszi, hogy agyrémet, vagy szellemet lát maga előtt. Nem ő áll ott valóságban elevenen a párkányra hajolva. Epen azért... és mert oly nagyon legyöngítette a fogság nehéz levegője, hogy szinte hálni jár bele a lélek...

Szörnyen röstelli, hogy alig tud a lábán állni most. Kezével levegő után kapkod... görcsösen kapaszkodik az ajtófélfába, de hasztalan. Hirtelen forogni kezd vele a világ, térdei megroksadnak... s lezuhan a lépcsőről, miközben fejét beüti a kiálló lépcsőfokba.

Ugy fekszik ott, mint egy halott.

A körülállók odarohannak hozzá, karjaikra veszik s beviszik a házba, orvosért futnak, miközben ez is, az is javasol valami hathatós orvosságot.

Donna Eliza s Paolico végre nagy ügyel-bajjal a hálószobába cipeli őt. Luca la-sankint kitéssékeli azt a sok embert s oda áll őrnök a zárt ajtó elé. Donna Micaelát is kézenfogva vezeti ki a házból. Neki épen ség nem szabad most mutatkozni. Hisz Luca tisztán látta, hogy Gaetano úgy esett össze, mint a villámütött, a mint csak megpillantotta őt.

Végre megérkezik a doktor s azon igyekszik, hogy Gaetanot eszméltre kelte. Csakhogy hiába próbálkozik ezzel is, azzal is, Gaetano mozdulatlanul fekszik ott előtte. Az orvos azt hiszi, hogy agyrázkódást szenvedett s maga sem bízik már benne, hogy visszaadhatja az életnek őt.

Az önkívület, az ájulás maga nem jelent tulságos veszedelemet, hanem az az erős zuzódás a lépcső kemény, éles kővén...

Bent a házban aggódva sűrűn forognak a szerencsétlen körül. Künn az utcán az a sok szegény lélekzetfojtva lesi, várja a történetendőket.

Egész áldott nap ott ácsorognak Donna Concetta meg Donna Emilia is. Eddig ugyan nem volt valami különös benső barátság közöttük, de most ott állnak egymás mellett kéz a kézben és sirnak mind a ketten.

Száz és száz szem kandikál az ablakon keresztül Donna Eliza szobája felé. A nyugta Gandolfo, az öreg Assunta és a szegény kosárfonó ott álldogál egész délután, a nélkül, hogy csak egy csepp-t is megunnák a várakozást. Elviselhetetlen lenne a gondolat, ha most kellene elveszteni őt, ahogyan visszakapták újra. (Folyt. köv.)

Gombos Lajos

építési irodája Bány-köz, Kecskés-ház mellett
(bejárat a Kossuth-utcából).

Elvállal lakóházak és mindenféle gazdasági épületek tervezését, leszámolásokat és költségvetések szerkesztését, valamint ácsmunkatervek és fakivonatokat készítését.

396-20-20

H I R D E T É S E K E T

árszabályzat szerint
felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,
Rákóczi-utca 20. sz.

és
FILOY JENŐ
papírkereskedő
Damjanich-utca 106. sz.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 88.

Dániel A. József

cserepálya-kereskedő. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandébits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legelőbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papírkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fushek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa
varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapáros. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserepálya készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

A főtisztelendő papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron) ivenként	—	08	17	Informatio de Capellanis 10 péld.	—	30
2	Bérmáltak anyakönyve " "	—	08	18	Informatio de Parochis " "	—	40
3	Egybekeltek anyakönyve " "	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.) 50 drb	1	50
4	Meghaltak anyakönyve " "	—	08	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez " "	1	—
5	Misealapítványok naplója " "	—	05	21	Bérmaecédula " "	—	20
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról " "	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.) " "	1	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, belv " "	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből " "	1	50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv " "	—	06	24	Családi értesítő " "	1	50
7	Kegyes alapítványok naplója " "	—	05	25	Eljegyzési értesítés " "	1	—
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása belv " "	—	06	25b	Insinuatio sponsalium " "	1	—
8a	" " " " küliv " "	—	06	26	Dimissio " "	1	—
9	Templompénztári napló " "	—	05	27	Alapító levél 25 drb	1	—
10	Templompénztári számadás, küliv " "	—	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adósai számára " "	1	—
10a	" " " " belv " "	—	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon. 10 péld.	—	40
11	Relatio de statu Parochiae 10 péld.	—	40	30	Latin misejegyzék 10 iv	—	40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium " "	—	40	31	Párbér napló 10 iv	—	40
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt " "	—	40	32	Kötelezvény 50 drb	1	—
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum " "	—	40	33	Gyónó cédula 500 drb	2	—
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil. " "	—	20	34	Ésketési bizonyítv. anyakönyvi bejegyzéshez 50 drb	1	—
16	Értesítvény népoktatási intézetekről " "	—	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg) 50 drb	1	—
				35n	" " (német szöveg) 50 drb	1	—
				35b	" " (bunyevác szöveg) 50 drb	1	—
				36	Jegyesek anyakönyve (merített papír) ivenként	—	08
				37	Hirdetési bizonyítvány 50 drb	1	—

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 március 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely I kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszer-tárában Szabadkán.

416-19

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.